Kis-Czell, 1902. IV. évfolyam. 2. szám. Vasárnap, január 12.

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap. Jelige: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár: . 8 kor. Negyedévre . . 2 kor. — fil. Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel érekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: HUSS GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem véletnek.

A beteg társadalom.

Megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bünök legkülönbözőbb nemei mindjobban burjánoznak. Maga a levegő fertőzött, tele van a gaztettek, szédelgések, bünök baccilusaival. Kóros a mai társadalom, erkölcse romlott. A bünök példái nem hogy visszariasztanák az embereket, ellenkezőleg buzditják őket.

Ijesztően növekszik a rablógyilkosok, sikkasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora. Szaporodik a gazemberek sora, például a legujabbak közül: Kecskeméthy, Gerber, s ki tudná őket mind elősorolni? Nincs hét, hogy országra szóló szenzációs büntény ne történnék.

Isten a saját képére teremtette az embert. S ime, hány ember porba dobja magát. Őrület, vak szenvedély lázas állapotában nem retten vissza a legrémitőbb, a legborzasztóbb büntől sem. Nem fél a törvény sujtó kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy érzéktelenné teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a pénz betege. A pénzvágy legyőzi szivét, lelkiismeretét, a józan ész diktálta emberi kötelességeket. Pénz! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nekülö beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott csábitásnak ellentállni, nem képes megküzdeni vele, önmagának parancsolni. Ha a lelkiismerete daczolni is akar a bünnel, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, a kiszámithatlanság bizonyos foka felülkerekedik a becsületérzésen s magával rántja az embert az örvénybe, melyből ki nem lehet többé jutni, bár a törvény sujtja a bünöst. A magukról megfeledkező emberek mégis haladnak föltartóztathatlanul a becstelenség utján, nem félve sem törvénytől, sem Istentől.

Igen gyenge az ember. A pénz, az átkozott pénz csábit. A pénz uralkodik a társadalmon, dobál ide-oda, kénye-kedve szerint, hány-vet bennünket; fölemel, lesujt; rabjául ejt, azután elbocsájt, megmutatja a menyországot és a pokolba ránt. A pénz rabjai lévén feltétlen hatalmát mindannyian elösmerjük, hiszen korlátlanul rendelkezik velünk.

Büneink, a mai társadalom bünei, szinte gyógyithatlan betegséggé fajultak, mert az erkölcsiség gyöngülésével, a börtöntől, sőt az akasztófától való félelem sem szab gátat a gonosztevőknek.

Mikor változnak a mai viszonyok?

Majdha a társadalomban mások lesznek a felfogások, majd ha erősebb lész az erkölcsi érzés s a pénz hatalma nem lesz oly korlátlan, mint ma.

Fel kell ébrednie mély álmából a társadalomnak és be kell látnia, hogy maga is bünös. Kell, hogy felvirradjon az ideálizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkozó ember lehet abszolut erkölcsös, csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesiteni kell a népet, ki kell ragadni az elméket a materalizmus posványából, meg kell tisztitani a sziveket a realizmus sarától és vissza kell vezetni a lelkeket az eszménytemplomának oltáraihoz

utólérhetetlen, melyben kevés a bün. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megingathatlan.

Vidéki kereskedelem.

Kereskedőinknek nem igen kell erősiteniök, hogy üzleteik rosszul jövedelmeznek. Tudvalevő, hogy az üzletmenet általában igen gyenge, a terhek nagyok, a közönség vételereje hanyatlott s e mellett a konkurenczia oly nagy, hogy a kereskedők kénytelenek az árakból lehetőleg sokat engedni és szerény haszonnal beérni; örülniök kell, hogy kötelezettségüknek nagynehezen megfelélhessenek. Kereskedőinknek érdemül tudhatjuk be, hogy a nehéz időkben is lelkiismeretesek maradnak, a terhe-

TÁRCZA.

Téli hangulat.

Komor szürke felhők boritják a téli eget, mélyen alájok temetve a csillag ezreket. A sötét éjszakáknak e fényes héroszait. Napok, hetek mulnak el sötét szomoru egyhanguságba. Áll a néma föld felett a szürke felleg mozdulatlanul, mint az emésztő sötét bün a fekete lelkiismeret felett! Nem látni a messze lahajlott napnak fényes arczulatát. Bágyadt, hideg arczulatát, ferde sugarait, eltakarta s fogva tartja a baljóslatu szürke felhők vándor tábora. Disztelen, virágtalan, végtelen, határtalan, tárgytalan, fagyos puszta kihalt a taj! A teremtő őstermészettel szembe fásult hideg közöny szoritja össze a sziveket; a szendergő természet mély álmai felett. Melankólikus szomorusággal jár s kel a szép őstermészetet szerető ember, vissza sir a szive a virágos zöld, puha pázsitos, gyöngyharmatos tájra, s a madár dalos berekre, hol most a kis csalogány elhagyott tépett árva fészke kilátszik a puszta lombtalan haraszt közül. Hej, hol van az a szép idő, mikor e puha fészek körül szerafi dalt csattogott! ez elhagyott tepett rom tulajdonosa!? S a kerek lombos erdő balzsamos illatban lelekzett. E mult mint egy szétfoszlott álom. Temetői csend mindenfelé és nyomaszto hosszu sötét éjszaka. Szender lepett meg mindent.

Mikor még más idők jártak a magyar haza felett, a télviz idejének is megvoltak élet felviditó édes örömei! A zordon telet kiszinezték a jó kedvtől duzzadó arczok piros rózsai. Mint meg annyi tubarózsa a fehér hó felett. Künn a termelő gazdaközönség jól elkészülve a télre, tele volt tömve a raktár és magtár; a fütött szobák áldott melegébe fumigált a nép minden földi bajt A hosszu tél estékbe összejött a szomszéd, a koma, telt boros kancsók forgatása mellett vidáman megbeszélte a multat és jövőt, leányt férjhez adott, legényt házasitott és az ifju párnak szép jövőt font virágkoszoruba. Ott a falu közepén a Viki néni fonodát nyitott, ahova a férjhez kivánkozó szép leányok össze seregleltek, a rokka pergés s a vig dal zengzetes akkordjai és a tündér regék regélése belenyult a kező hajnali órákba Igy repült gyorsan az idő a hóvirágos napsugaras tavasz felé. Akkor a hit élet kapcsai még nem lazultak meg, hitt a nép Istenben és imádkozott. Jambor pásztori boldogsággal andalgott szerte és mindenben a teremtő nagy munkaja erejét csodálta és di

volt. Ember embert becsült és Istent imádott. S a nép hite erőssé tette a lelkeket és szeretőbbé a gyönyörben uszó meleg szinecket.

k a jelen s a jelen idő kö[illegible] gyermeke lelki világának égbe nyuló magas létrája eltörött; nem szereti, nemis gyülöli az egyházat, iránta közömbös. Persze a jelenben az emberi ész csudakat müvel, megméri a csillagok futkosását, elkapkodja a menyköveket, lehatol a tenger fenekére élő és holt elemeket szolgálatába hajt, mindig forr változik, előre tör s majd vissza esik. E csodás tevékenység az egyszerü ember purutya eszét lebilincseli, latva a tudomány vivmányait. Istenbe vetett hitét e látomány meglazitja És tör ó is előre, de rosszul. Szalad a divat után, nemzetes uri bazakat épit, stb. magával nem számit, s tetemes költségeit csekély jövödelméből nem fedezheti, állami, megyei, községi, egyházi adókat es más közterheket kell viselnie, amit nem bir el és kölcsönre szorul. A kölcsön pénzt magas kamataival vissza nem képes fizetni, dobra kerül a birtoka, ingó, lapas jószág s mindene. És ekkor keserü konyeket sirva, kénytelen földön futóva lenni, és kivándorolni. Igy erik a divat utánni és urhatnamsági könnyelmüségnek fanyar gyumölcse! És hogy jó magyar népünk — eltuve a regétől — mennyire

ket nyugodtan viselik és a jobb időket várva személycs igényeiket a lehetőséghez képest megszoritják; pedig bezzeg nagytürelem kell annak bevárásához, hogy az általános helyzet javuljon, hogy legyen ismét munka és megnyiljanak a kereset források, hogy a közönség vételereje erősbüljön és kereskedőink nagy árukészletei a rendes viszonyoknak megfelelő keresletben részesüljenek.

A vidéki kereskedők helyzete nem irigylendő. A szép üzletek, melyek a nagy vevőközönség támogatásától függnek, a főtéren öszpontosulnak. Ott a házbér magas és nem sokkal olcsóbb a fővárosi házbéreknél. Nagy ablakok, csábitó kirakatokkal valók arra, hogy a közönséget az üzletbe vonzzák. a közönség kiszolgálására pedig ügyes személyzettel kell rendelkezniök. A terhek, melyeket a polgárságnak viselni kell, első sorban a nyilt üzletekkel biró kereskedőkre hárulnak és köztudomásu, mily magásak e terhek. Kereskedőinknek számolniok kell a nagyközönség igényeivel. Nagy árukészleteket kell tartaniok, hogy a vevőnek megfelelő választéka legyen. Ugyanott vásárolják az árukat, hol a budapesti és bécsi ismételárusitók vásárolnak s mivel az üzleti költségek a vidéken mégis csak kisebbek, mint a fővárosban, az áruk a vidéken olcsóbban kaphatók Minthogy továbbá az emberek szükségletei sohasem szünnek meg és vannak nélkülözhetlen czikkek, melyeket mindenkinek meg kell venni, a kereslet és kinálat összhangzásban állana egymással, ha — igen, ha ez a „ha" nem volna. Ha a vételerős és vételkedvvel biró közönség kereskedőink intencióit méltányolva, összes szükségletét helyben szerezné be! Ez az eset azonban nem áll fenn és ebben rejlik a helyi kereskedelem legnagyobb baja.

Fogyasztóképes közönségünk legnagyobb része szükségleteit Budapestről és Bécsből fedezi. Ugyanaz a fogyasztóképes közönségünk teszi ezt, mely a budapesti és még többször a bécsi kereskedőknek azonnal készpénzben fizet. Az áru ugyanaz, mely helyben is kapható volna, de az az illuzió, hogy az áru Bécsből, vagy Budapestről szereztetett be, megéri a vevőnek az árkülömbözetet. Miképpen feleljen meg azonban a helybeli kereskedő kötelezettségeinek, ha éppen a legjobb vevők mellőzik a helyi piaczot? Jómódu hölgyeink járnak elől a rossz-példával és sok ezer korona vándorol a fővárosi kereskedők zsebébe, míg a helybeli kereskedőknek meg kell elégedniök ama vevőkkel, kik számláikat csak többszöri megintés után egyenlitik ki, sőt még azután is levonnak tőlük, amit a budapesti vagy bécsi kereskedő semmi esetre se türne.

A közönségnek ahhoz a meggyőződéshez kell jutnia, hogy ama várossal szemben, melyben lakik, melynek felvirágzását szivén viseli, is vannak — ha mindjárt csak erkölcsi — kötelességei és hogy egyik lakosnak kötelessége a másikat legalább annyiban segiteni, hogy a helybeli kereskedelmet és ipart támogassa, annélkül, hogy ezért áldozatokat hozna vagy igényeit leszállitsa. Ha az egész közönség, elsősorban a jobbmódnak arra a tudatra ébrednek, hogy a helybeli kereskedelem versenyképessége emelkedik, ha elűzik a nagyzási vágyat és a meggyőződés hódit tért, hogy a helybeli kereskedelmet és ipart segélyezni kell, akkor az virágzásnak fog indulni; — előbb és másképpen nem.

---

elvan adósodva, mennyire bele tévedt a szerencsétlenség utvesztőjébe; azt igazán jó volna nem tudni.

* * *

Sürü nyirkos sötét köd feküdt rá a földre, alig látni egy kódobásnyira nyomasztó nagy éj közeleg. Megkondul a falu sugár tornyában a tompa csengő, mennyire külömbözik most ez a hang, hullám-vérsok-ig. Fejünk felett oly sürü az atmoszféra, hogy darabokra lehetne vágni. Kigyulnak a falvak apró házikóinak pislogó mécsei, s a homályos ablaküvegen keresztül kisérteties halovány fényt szórnak be az utcza korom sötétségébe. A felvégről halotti ének zsolyozsmája hallatszik, egy ékes virág szálat tört le a halál angyala. A tizennyolcz tavaszt élt Nagy Zsuzsikát, akinek a halál hire futó tüzként terjedt el a faluba. Találgatták, hogy mi lelhette azt a virulo szép leányt, aki maga volt a tiszta ártatlanság? Végre kitudódott. Egy elveszettnek vélt testvér bátyja váratlanul toppantott be szülei házahoz. Bosnyákország regényes völgyeiről, s amint Zsuzsika megpillantotta test. vér bátyját a viszontlátás örömében szive megbasadt. Most az igaz részvét könnyei folynak a szép Zsuzsikáért, hogy miért kellett neki oly hamar az égbe szállni.

Németh Gyula.

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900. XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az „Országos Gazdasági Munkás- és Cseléd-segélypénztár". Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös müködését, mindenfelé igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az uj törvényt csakhamar elnevezték a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosithatja magát afelől, hogy elöregedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segitő-pénztárnak. Kinek kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segitő pénztárba. A törvényhozás bölcsen járt el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az uj törvény segiteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyitotta, hogy szivesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gonddal ápolja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyére szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyitja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a szomoru helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyéren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segély pénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400-400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segély-pénztár tizenhat tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részesül a törvény által előirt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonynyal az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik, ha eltekintve attól, hogy az 1900. XVI. t.-cz. S. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztositott cselédek száma mintegy 500,000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkivüli tagok száma is már elérte a 13.000 et.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzditotta bizonynyal arra a királyi herczegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális pénzintézeteket, a vármegyéket és községeket, ha olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapitó tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapitó tag 150.000 koronával gyarapitotta azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogassa, istápolja.

HIREK.

— **Előléptetés**. Szabó Imre kis-czelli kir. járásbiró a 8-ik rangosztályból a 7-ik rangosztályba lépett elő. Szabó Imre járásbirót előléptetése alkalmával számosan üdvözölték.

— **Az „Erzsébet"-nőegylet** bálja, mely tegnap folyt le a „Korona"-szálloda ujonnan festett nagy termében, ugy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. Részletes tudósitást a bál lefolyásáról, hirlapunk jövő számában hozunk.

— **A kis-czelli** Iparos Ifjak Önképző-köre uj év napján megkezdte müködödését. Az ifjusági kör helyisége a Korona-szállodában van, melyet a tagok naponkint az esti órákban szorgalmasan látogatnak. A körnek ez időszerint 50 tagja van.

— **A kis-czelli „Dalkör"** ma a róm. kath. templomban a délelőtti nagy misén közremüködik és Engster Mátyás hirneves egyházi zeneszerző C. dur mise énekét fogja előadni.

— **Mükedvelői előadás.** A jánosházai „Iparos és Kereskedő Ifjuság Önképző-köre" által a mult vasárnap tartott mükedvelői előadás ugy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Ez alkalommal szinre került: „A betyár kendője" czimü népszinmü Abonyi Lajostól. A mükedvelők egytől-egyig derekasan megfeleltek szerepüknek, de különösen kitüntette magát Heiberger Ármin kereskedősegéd, kinek előadása és precziz, szabatos játéka hivatott szinésznek is dicséretére vált volna. A mukedvelőket a nagyszámban jelenvolt közönség többször zajos tapsokkal tüntette ki. Előadás után a mükedvelőket társas vacsorával tisztelte meg a rendezőség. A rendezés körül Bux Markusz fodrász szerzett nagy érdemet, ki nagy és dicséretes buzgalommal faradozott a darab sikerén. Az előadás, melyet dr. Maróthy László, a kis-czelli választókerület országos képviselője is megtisztelt megjelenésével, 202 korona bevétellel járt. Előadás után táncz következett, melynek csak a hajnal hasadása vetett véget.

— **Tüzoltók mulatsága.** A pór-magasi-i önk. tüzoltó-egylet, felszerelésének gyarapitására a mult vasárnap tánczmulatságot rendezett. A mulatság ugy anyagilag, mint erkölcsileg szépen sikerult.

— **Követésre méltó.** A nemes- és pórmagasi tejszövetkezet, mely a kis-czelli járás területén egyike a legjobb forgalmuaknak, mint halljuk üzleti forgalmát, emelendő, a tejszövet- [redacted] Az eszme mindenesetre megérdemli, hogy a gazdaközönség pártolja a saját jól felfogott érdekében.

— **Jótékonyság.** A mult évben Porpáczy Ferenczné úrnő kezdeményezésére alakult Szent Antal jótékonysági egyesületnek a kis-czelli róm. kath. templomban felállttott perselyébe a következő adományok folytak be: Januarban 97 kor., februarban 50 kor., márcziusban 84 kor., aprilisban 43 kor., májusban 187 kor., juniusban 111 kor., juliusban 60 kor., augusztusban 70 kor., szeptemberben 146 kor., októberban 84 kor., novemberben 48 kor., deczemberben 56 korona. Összesen 1036 korona. A befolyt összegből 34 kis-czelli és nemesdömölki segélyre szorultnak [illegible] korona, takarékpénztárban elhe- [illegible] Demosthenesnél szebben beszél. A jó tett önmagát dicséri.

— **Pénzügy.** A kemenesaljai tkpénztár XII-ik üzlet évének mérleg számláját közöljük lapunk mai számában, melyből kiemeljük a következőket. Az intézet részvénytőkéje 80000 korona, tartaléktőkéje 31000 korona. Betétje 410 035 38 korona. A mult 1901. évi tisztanyereség 5041 kor. 16 fill.

— **Prostutitió az uczán.** Az illetékes hatóságok figyelmét felhivjuk arra a botrányos állapotra, mely fényes nappal, különösen jó időben a városháza környékén folyik. A szabad szerelmet pénzért áruló pillangói rendeznek ott tüntető sétát s az iskolás gyermekek szájtátva bámulják a festett arczu szerelem hölgyeket.

— **Mozgalom a park ellen.** Emlitettük már lapunkban, hogy Kis-Czell mezőváros képviselőtestülete még a mult hónap folyaman egyik gyülésén határozatilag kimondta, hogy Kis-Czellben parkot létesit. A képviselőtestulet e határozata ellen a város polgársaga felebbezéssel él. A polgárság körében evégett aláirási-ivet hordtak szét, amit csütörtök délutánig 63 városi polgár irt alá és az ivet nyomban át is adták Loránth Gyula városi jegyzőnek. A park ügygyel hirlapunk jövő számában bővebben foglalkozunk.

— **Kórház-ügy.** Csütörtökön délután dr. Miskolczy Imre nyug. miniszteri tanacsos, vönöczki nagybirtokos elnöklete alatt bizottmányi ülés volt Kis-Czellben a városházánál a kis-czell—kemenesaljai közkórház folyó ügyei elintézése végett. Miután azonban dr. Géfin Lajos kórházi főorvos, dr. Miskolczy Imre kórházi elnök ama kivánságanak, hogy a kórház iratait az uj gondnoknak, Illés Istvánnak, részletes kimutatás mellett adja at, nagy elfoglaltságára való hivatkozással nyomban eleget nem tehetett, a gyülést az elnök jegyzőkönyv felvételével bezárta.

— [illegible] bolt. A simonyi fogyasztási szövetkezeti bolt a hét folyamán bezarult. A leltározás most folyik. Hogy mennyi a veszteség a szövetkezeti üzletnél [illegible]dőszerint még nem tudható.

— **Kórházi betegek forgalma.** A kis-czelli közkórházban a mult, 1901. év folyamán összesen 247 beteget gyógykezelték.

— **A Zoliner-ügyhöz.** A Csalnyer & Comp jánosházai rém-firma ellen hirlapunk felelős szerkesztője által rágalmazás és becsuletsértés miatt inditott sajtóperben a szombathelyi kir. törvényszék vádtanácsa a mult hó 28-án tartott ülésében nem hozott érdemleges határozatot azért, mert előbb ismerni akarja a Csalnyer & Comp czég által e lapok szerkesztője ellen inditott sajtóper anyagát. E czélból a veszprémi kir. törvényszéktől befogja kérni az iratokat betekintés végett.

— **Gondatlanságból okozott ember halál.** Folyo hó 7-én Ostfi-Asszonyfán a fegyverrel való játszás végzetes szerencsétlenséget okozott — ugya is Márton János eddigi lakhelyéről egy másik házba költözött, a hurczolkodas konnyebb eszközlésére néhány segéd erőt hivott, köztük Döbröntei István 20 éves és Mihácsi Sándor 19 éves ifju legényeket is, a midőn már a szobából mindenféle holmi kihurczolva lett, csak a töltött fegyver volt a falon egy szegre akasztva. Döbröntei és Mihácsi a szobába mentek, hogy meg [redacted] Mihácsira fogva a rovaszt 3-szor egymásután elcsettentette, a fegyvert azután ismét helyére akasztotta. Mihácsi ezt latva szintén lekapta a szegről a fegyvert s jó szerint azt nem is érintette elsült, a lövés Döbröntei Istvánt érte, kit halálosan találva összerogyott s nyomban meghalt. Mihácsi Sándor az eset megtörténte után a kis-czelli járásbiróságnál önkényt jelentkezett, ahonnét kihallgatás utan ideiglenesen szabadlabra helyezték. A szerencsétlen Döbrönteit szerdán orvosilag bonczolták és utanna nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Pincze tüz.** Horváth Károly, Horváth Lajos, Horváth Gyula és Cseke Gyula egyh.-helyei lakosok mult év decz. 28-án kis-somlyó [illegible] szolo pinczéjébe, ott ebédjüket akarták megmelegiteni, azonban a szél erősen fujt a láng a pincze tetőjére hatolt és elégett. A kár 600 korona.

— **A szombathelyi** Mayer-féle gépgyár részvénytársulattá való átalakitasa iránt a mozgalom folyik. Eddig a szombathelyi takarékpénztár 60.000 korona, a Szombathely városi takarékpénztar 60,000 korona, a szombathelyi általános takarékpénztár 25.000 korona, a mezőgazdasági takarék- és hitelbank (Szombathely) 30.000 korona, a vasmegyei takarékpénztár 20,000 korona, magánosok 55.000 korona részvényt jegyeztek; a Mayer-család 200.000 korona részvény átvételére kötelezte magát. Hiányzik tehát még 550,000 korona, melyet a hitelezőknél és nyilvános aláirás utján remélnek az alapitók elhelyezhetni. A Mayer gépgyár ügyében a mult héten, Gotthárd Sándor vezetése mellett egy három tagu küldöttség tisztelgett Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszternél, ki a küldöttséget igen szivesen fogadta s megigérte a kormány támogatását. Igy a Mayer gépgyár fennállasa most már biztositottnak mondható.

[illegible]

Hirdetmény.

A Kis-czelli kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a m. kir. államvasutak nyugati vonala számára az alább megnevezett határokban kisajátitott területekről elkészitett összeirás, térkép és egyedi kimutatás hitelesitésére a helyszinére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Nemes-Dömölk községre nézve 1902. évi január hó 23-án, d. e. 11 óra; Kis-Czell községre nézve 1902. évi január hó 23-án d. e. 11 órakor a kis-czelli vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátitás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgalmak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokban a nevezett vasutvonal számára kisajátitott területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanitási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak; ezeket 1902. évi január hó 23-ig ezen telekkönyvi hatóságnal annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátitási és kártalanitási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkeblezett tételek pedig ezentul a kisajátitott területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeirás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthető.

Kelt Kis-Czellben a kir. jbiróság, mint tkvi hatóság 1901. évi deczember 26.

László, kir. albiró.

---

8. V./1902. tk.

Árverési hirdetmény.

[redacted] évi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kis-czelli járásbiróság 1901. évi 522. számu végzés következtében dr. Balassa Jenő ügyvéd által képviselt Veinigte Fabriken Landvirtschaftlicher maschinen welsi czég javára Benkő Károly ügyvéd ellen 263 korona 94 fillér és jár. erejéig 1901. évi decz. 11-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 745 korona 55 fillérre becsült következő ingóságok: u. m. szobabeli butorok, tégla gyártáshoz szükséges eszközök, tégla, [illegible] Mely biróság 1901. évi V. [illegible] számu végzés folytán 263 korona 74 fillér tőkekövetelés, ennek 1899. évi augusztus 18. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 74 kor. 10 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Kis-Czellben alperes lakásán és folytatólag Illés-féle téglagyárban leendő eszközlésére **1902. évi január hó 30-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek szükségesetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. evi LX. t.-cz. 102. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kis Czell. 1902. évi január hó 5.

Végh Kálmán, kir. jb. végrehajtó.

Kemenesaljai Takarékpénztár részvénytársaság Kis-Czellben,

XII. évi üzleteredmény számlája az 1901. deczember 31.

TARTOZIK.

Fkvi lapsz	Veszteség	Kor.	fil.	Kor.	fil.
	Kamatokért:				
14	Betétkamat számlának . . .	17774	79		
53	Viszl. váltó-kamat „ . . .	10029	29	27804	08
10	Betétkamatadó „ . . .			1777	49
20	Adó „ . . .			1673	04
30	Illeték „ . . .			95	
	Fizetésekért:				
35	Igazgatósági díjj „ . . .	1608	08		
16	Tiszti s szolga díjj „ . . .	8216	66	9824	74
	Költségekért:				
40	Perköltség „ . . .	185	11		
17	Kezelési költség „ . . .	2077	08		
17	Irodabér „ . . .	1000		3262	19
18	Jótékonyczél „ . . .			18	60
72	Zármérleg számlának tisztanyereményért			5041	16
				49496	30

KÖVETEL.

Fkvi lapsz.	Nyereség	Kor.	fil.	Kor	fil.
	Kamatokért:				
66	Váltókamat számlától . . .	26711	26		
65	Jelzálog kamat „ . . .	14750	43		
64	Folyószámla s vegyes kamat számlától	157	70		
54	Késedelmi kamat számlától .	1446	29		
11	Értékpapir kamat „ .	431	96	43497	64
63	Üzletdíj számlától			3660	28
67	Házjövedelem „			2338	38
				49496	30

XII. évi zárméleg számlája.

— 1901. deczember 31 én. —

Fkvi lapsz	Vagyon	Kor.	fil.	Kor.	fil.
50	Pénztár számlának				
	készpénzkészletért			12028	28
31	Ház számlának			44500	
15	Felszerelés számlának			2573	94
	Kihelyezések:				
60	Váltó számlának	348603	43		
61	Jelzálog kölcsön számlának .	141586	62		
70	Kezeselt kölcsön számlának .	25200			
6	Öns. egyl. „ „ . . .	400		515790	05
62	Folyószámlák számlájának . .			8464	71
52	Értékpapir „ . . .			7131	66
56	Átmenő tételek			417	90
				590906	54

Fkvi lapsz	Teher	Kor.	fil.	Kor.	fil.
12	Részvénytőke számlától				
	régebbi befizetésekből . . .	40000			
	1901. évbeni „	40000		80000	
	Tartalékalapok:				
53	Rendes tartaléktőke számlától .	30000			
68	Atmeneti kamat tart. tőke „ .	1000		31000	
	Betétek:				
64	Takarékbetét számlától . . .	398000	38		
59	Hetibetét „ . . .	3035		401035	38
71	Viszlesz. váltó „			73502	
32	Osztalék számlától fel nem vett osztalékért			328	
31	Üzleteredmény számlától tiszta nyereményért			5041	16
				590906	54

Kis-Czell. 1901. deczember 31-én.

Az igazgatóság:
Udvary Jenő, s. k.
ügyvezető igazgató.

A könyvelésért:
Huchthausen Ede, s. k.
könyvvelő.

A pénztárért:
Szabó László, s. k.
pénztárnok.

Dr. Balassa Jenő, s. k. **Heimler Adolf**, s. k. **Jakab Bódog**, s. k. **Ifj. Hubert Sámuel**, s. k.

Dr. Knebel Kornél, s. k. ig. tag. **Nagy Pál**, s. k. ig. tag. **Tompa Sándor**, s. k. ig. tag.

Fenti üzleteredmény és zármérleg számla tételeit az általunk felvett leltárakkal és főkönyvvel és a vonatkozó könyvekkel megegyezőnek és a kereskedelmi törvény valamint az alapszabályok szerint felállitottnak találtuk.

Kis-Czell, 1902. január 9.

Fülöp Lajos, s. k. f. b. tag. **Raffel Dénes**, s. k. f. b. tag. **Nagy József**, s. k. f. b. elnök. **Szalay József**, s. k. f. b. tag. **Travnik Gyula**, s. k. f. b. tag.

Nyomatott a kiadó „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtóján Devecserben, 1902.